

Julklapp

Alfabetisk ordning - Alla ämnesord, Ord

Ordet betyder: paketerad present som delas ut på julafton (SAOL, 2015). [Mer om ordet på svenska.se](https://sv.wikipedia.org/wiki/Julklapp)

Om ordet

Seden att dela ut inslagna julklappar, uppkommen genom tyskt inflytande, är sannolikt inte äldre än mitten av 1700-talet (SAOB, 1934). Ordet julklapp är belagt sedan 1741 och kommer efter seden att klappa på dörren hos grannar och kasta in halmfigurer och skämtgåvor i stugan (SO, 2021).

Gåvorna kunde också bestå av en vedklabbe eller en sten. På gåvan satt även en elak vers om personen som förärats "gåvan". Mot slutet av 1700-talet slutade man att leka julklapp och använde artiga skämt tillsammans med inslagna gåvor, och snart gällde termen julklapp alla sorters julgåvor. Den medföljande hälsningen kan ses som en föregångare till våra dagars julrim.

Källa: <https://slakthistoria.se/livet-forr/traditioner/julklapp>.

Julen är en kristen högtid. Bibeln berättar om hur Jesus fick presenter av de vise männen, men seden att utdela julklappar har på många platser kommit att sekulariseras och omfatta även personer utan anknytning till den kristna tron. Julgåvor var ofta hemmagjorda. Det var först på 1940-talet, efter andra världskriget, som vanligt folk hade råd att köpa julklappar. På 2000-talet har julhandeln slagit nya rekord flera år, där julklappar står för en stor del av omsättningen.

Sedan 1960-talet utdelas julklapparna i många familjer efter julaftonens TV-program med Kalle Anka. För att barnen enligt tradition ska få julklappar krävs att de har varit snälla under året och lydit sina vårdnadshavare. Därför frågar ofta jultomten "Finns det några snälla barn här?" före julklappsutdelningen.

Särskilt bland vuxna människor förekommer det julklappslotteri, ett vanligtvis informellt lotteri där omärkta julklappar samlas på hög för att sedan lottas ut bland mottagarna. Vid julklappslotterier brukar innehållet i julklapparna vara av ungefär samma värde och anpassat så att förhoppningsvis alla som deltar i lotteriet ska kunna ha användning av innehållet.

[Wikipedia](#)

Exempel på julklappar

Årets julklapp utses varje år av Svensk handel, en näringslivsorganisation som verkar för att skapa goda förutsättningar för handelns företag. Julklappen som väljs ska vara en aktuell produkt som tros kunna sälja bra och även ska kunna anses tidstypisk. Något eller några av följande kriterier måste uppfyllas:

- Årets julklapp skall representera samtiden.
- Det skall vara en nyhet eller ha ett nyväckt intresse under det snart gångna året.
- Produkten skall svara för ett högt försäljningsvärde eller säljas i ett stort antal enheter.

Följande produkter har sedan starten 1988 utsetts till årets julklapp:

- 1988 – Bakmaskinen
- 1989 – Videokameran
- 1990 – Wokpannan
- 1991 – CD-spelaren
- 1992 – TV-spelet
- 1993 – En doft (parfym)
- 1994 – Mobiltelefonen
- 1995 – CD-skivan
- 1996 – Internetpaketet
- 1997 – Det elektroniska husdjuret (till exempel Tamagotchi)
- 1998 – Dataspelet
- 1999 – Boken
- 2000 – DVD-spelaren
- 2001 – Verkyget
- 2002 – Kokboken
- 2003 – Mössan
- 2004 – Platt-TV:n
- 2005 – Ett pokerset (speciellt Texas Hold Em)
- 2006 – Ljudboken
- 2007 – GPS-mottagaren
- 2008 – En upplevelse
- 2009 – Spikmattan
- 2010 – Surfplattan
- 2011 – Den färdigpackade matkassen

- 2012 – Hörlurarna
- 2013 – Råsaftcentrifugen
- 2014 – Aktivitetsarmbandet
- 2015 – Robotdammsugaren
- 2016 – VR-glasögon
- 2017 – Elcykeln
- 2018 – Det återvunna plagget
- 2019 – Mobillådan
- 2020 – Stormköket
- 2021 – Evenemangsbiljetten
- 2022 – Det hemstickade plagget
- 2023 – Sällskapsspelet
- 2024 – Unisexdoften

[Wikipedia](#)

Om julhandeln råder onekligen delade meningar. Om Årets julklapp representerar den positiva sidan följer här ett skämtsamt och kritiskt julrim som berör några av handelns baksidor, inifrån handeln: [Ett julrim från personalen i handeln i jul.](#)

Metod och generella aktiviteter

I samband med presentationen skriver eleven av lärarens anteckningar på tavlan eller gör egna noteringar samlade i en liten skrivbok. Skrivandet blir ett sätt att lära och boken en dokumentation av årets alla ord.

[Förslag på generella aktiviteter om ord finns här](#)

Fler elevaktiviteter

SAMHÄLLSKUNSKAP: Undersök vilka av julklapparna eleverna har koll på. Vilka finns kvar och vilka har försvunnit? Varför? Gissa vilka julklappar som kommer att bli kommande års klappar. Varför?

RELIGION: Fundera på julklappens syfte och funktion historisk, idag och i framtiden. Varför ger vi bort julklappar? Ett "Samtal om och reflektion över livsfrågor utifrån elevernas egna tankar samt utifrån tolkningar inom religioner och andra livsåskådningar."